

«Сучасні освітні тренди»

Сьогодні для кожного педагога важливим є вдалий вибір інноваційних технологій. На мою думку, головне в інноваціях - розуміти, для чого вони потрібні і як вони можуть допомогти досягти поставленої мети.

Інноваційні технології навчання спрямовані на що?...

1. Що вимагає ринок від освіти?

Фахівця з «soft skills» - з м'якими, гнучкими навичками (*критичне мислення – новаторська діяльність, оригінальність мислення, творчість; креативність – уява; комунікабельність – співпраця; громадянськість; лідерство – розвиток особистості*).

2. Чого вимагають батьки від освіти?

Персоніфікації та індивідуалізації

3. Чого хочуть діти?

Задоволення від навчання

Тому при виборі інноваційних технологій обов'язково потрібно враховувати особливості, інтереси потреби дитини та вимоги суспільства.

Отже, що таке тренд: від англ. trend «тенденція, ухил» – **домінуючий напрямок у розвитку, в громадській думці. Бути в тренді означає «йти в ногу з часом» і залишатися в курсі останніх новинок у даній темі.**

Кількість трендів в освіті за останній рік зросла не просто в 2-3 рази, а, здається, в сотні разів. Світові тенденції упевнено взяли напрямок у бік людиноцентризму, гуманітаризації, якості освіти, турботи про педагога, балансу та благополуччя.

Сьогодні я представлю вашій увазі найпопулярніші та найактуальніші тренди цього навчального року.

Цифровізація

Це дійсно тренд номер 1

Очевидний і супер-потужний тренд цього року – **цифровізація як спосіб подачі інформації для всіх учасників освітнього процесу.**

Цифрова освіта – це освіта, яка головним чином функціонує за рахунок цифрових технологій, тобто електронних транзакцій, які реалізуються шляхом використання Інтернету.

Пандемія наочно показала, що цифровізація з допоміжного напрямку розвитку стала основним, перетворилася на реальний засіб освіти.

Цифрове середовище - це те середовище, в якому сучасна людина повинна відчувати себе комфортно, тому що від того, наскільки вона успішна, результативна, наскільки вона добре в ній представлена, наскільки вона комфортно себе в ній відчуває, залежить дуже багато чого в її житті.

Завдяки цифровізації все більше стирається межа між реальним і віртуальним.

Пріоритизація

Пріоритизація – поняття, що показує важливість, першість. Наприклад, пріоритет дій визначає порядок їх виконання в часі.

Результати пріоритизації потрібно закріпити або задокументувати: розставити в порядку пріоритету або наділити особливими властивостями (номер, важливість, терміновість тощо).

Проблема з пріоритизацією в освіті полягає в тому, що ми **отримуємо багато інформації, в тому числі освітнього контенту, і нам потрібно якимось чином зрозуміти, що з цього для нас важливо, а що з цього для нас менш важливо.**

Мікронавчання

Основна ідея мікронавчання – знання потрібно подавати дозовано, невеликими порціями.

Сучасні діти складно сприймають інформацію у великих обсягах (і навіть дорослі люди) швидше засвоюють **новий матеріал**, якщо він побудований з **невеликих блоків тривалістю 3-5 хвилин**. Кожен елемент має дуже конкретний зміст, а на його вивчення відводиться мінімум часу.

Навчання маленькими кроками **нагадує відому метафору: «Слона треба їсти по частинах».**

Тому в 2021- 2022 н. р. велика увага приділяється мікронавчанню. Цей спосіб навчання дуже легко реалізується на практиці.

Мікронавчання дає педагогам велику свободу вибору у техніках та інструментах для навчання. Короткі вікторини, відео, міні-ігри, інфографіки та анімація допоможуть без проблем запам'ятати будь-яку інформацію.

Візуалізація

Візуальну інформацію мозок сприймає в 60 разів швидше, ніж текстову. Тому зображення – кращий друг педагогів і всіх, хто хоче представити важливі дані максимально наочно і зрозуміло.

Перехід на дистанційну форму навчання закономірним чином підвищив інтерес до візуалізації інформації в освіті: поєднання тексту та зображення стало мало не головною сполучною ланкою між здобувачем освіти і новими знаннями.

Головна мета візуалізації – це відібрати найнеобхідніше наповнення презентації і виключити зайве, а отже – зробити її цільною, читабельною і функціональною.

Те ж саме стосується інфографіки, інтелект-карти, відеоскрайбінга, коміксів та інших способів цифрової візуалізації.

Головні принципи візуалізації укладаються в три слова: *простота, ясність, гармонійність*.

Гуманітаризація

Гуманітарні науки – це, перш за все, науки про людину і науки для людини.

Вони досліджують все, що пов'язано з самою людиною, а також взаємовідносини особистості з іншими людьми, з зовнішнім світом.

Автоматизовані системи покликані допомагати в створенні матеріальних цінностей, але не здатні створювати цінності духовні, які і є головним надбанням людини, головним джерелом її творчої діяльності.

Людина повинна бути не просто вихованою, а вихованою у певному дусі. У дусі толерантності, поваги, добросердечності. Основна компетенція, яка

повинна бути сформована незалежно від рівня освіти, незалежно від профілю, – це якості, які пов'язані з усвідомленим і чуйним ставленням до людини як найвищої цінності.

Для людини важливі не матеріальні багатства і речі, а важливе щастя. Гуманітарна культура збагачує життя.

Імерсивне навчання

Та поруч з гуманітаризацією швидкими темпами розвиваються цифрові технології.

Імерсивне навчання (від англ. immersive – «створює ефект присутності, занурення») – **використання технологій віртуальної Virtual Reality (VR) і доповненої реальності Augmented Reality (AR).**

Імерсивний формат дозволяє:

- створити реалістичне середовище, максимально наближене до реального життя;
- тренуватися конкретно і цілеспрямовано.

Ми ніби стираємо кордон між теорією і практикою. Як підсумок – потрібні навички засвоюються швидше і краще.

Наприклад, заняття може пройти у форматі подорожі крізь століття.

Віртуальну реальність можна створити на основі світлин або відео. Такі методи зможуть зацікавити здобувачів освіти, покращити поведінку і атмосферу в колективі, надихнути дітей розвиватися, удосконалювати свої вміння і навички.

Додаткова освітня онлайн-професія

Отримати необхідні навички для додаткової віддаленої онлайн-професії в галузі освіти педагогу можна і не виходячи з дому.

Навчання новій спеціальності дистанційно користується величезною популярністю, адже за допомогою онлайн-сервісів ви самостійно вибираєте зручний графік навчання.

Найбільш популярні освітні онлайн-професії для педагогів у 2021 році:

- методист онлайн-курсів (він же: педагогічний дизайнер);
- методист дитячого онлайн-навчання;
- автор онлайн-курсів;
- онлайн-тренер;
- директор онлайн-школи;
- модератор вебінарів;
- куратор онлайн-навчання.

У кожного педагога сьогодні є можливість додаткового заробітку.

Едьютейнмент

Едьютейнмент – це освіта у розважальному форматі.

Ця нова освітня технологія поєднує в собі розважальні прийоми, методи інтерактивного й активного навчання, мотивацію до пізнання та взаємодії.

Сучасних дітей потрібно навчати по-новому, аби витягнути їх із соціальних мереж і світу комп'ютерних ігор.

Не важливо, в яку «обгортку» запаковувати предметні знання: наукові парки, веб-квести, анімовані навчальні ролики, буктрейлери, емодзі-історії.

Важлива суть – розповідь доступною і зрозумілою мовою, з інтеграцією елементів розваги, ігор і навчання.

Отримання задоволення від процесу пізнання є основою стійкої цікавості до навчання.

Едьютейнмент технології – це ефективний баланс між інформацією та мультимедійними продуктами.

Інструменти едьютейнменту: гра, подив, цікавість, захопливість, ідентифікація з героями різних подій, комунікація, самоактуалізація, нагорода, визнання.

«Вчися граючи!» – оптимістичне гасло едьютейнменту в навчанні.

Баланс і благополуччя

У тій невизначеності, в якій ми опинилися після пандемії, дуже цінними є навички збереження балансу і благополуччя.

Баланс і благополуччя – це проектування робочого процесу таким чином, щоб у ньому на всіх рівнях були інтегровані принципи балансу і благополуччя. Особливо це має значення при побудові віддаленої взаємодії.

Ось приклади, як це можна втілити:

- допомогти організувати комфортне робоче місце;
- створювати зручні правила у віртуальному робочому просторі;
- використовувати нові технології, щоб навчитися справлятися зі стресовими ситуаціями;
- заохочувати комфортну для всіх взаємодію з колегами;
- вбудовувати критерії балансу і благополуччя в організаційні процеси: робочий розклад, оцінку продуктивності, способи визнання.

Проактивність

Як самому стати центром змін у світі, в освіті, в особистому житті?

Як перейти від вимушених змін до керованих?

Як обставини перетворювати на можливості?

Бути проактивною людиною означає, що ви усвідомили свої глибинні цінності та цілі і дієте згідно зі своїми життєвими принципами, незалежно від умов та обставин.

Ви є центром тих змін, які відбуваються навколо вас!

Стівен Кові в книзі «7 навичок високоефективних людей» назвав проактивність однією з необхідних навичок успішної людини.

STEAM-освіта

Безперечно у цьому році продовжується активний розвиток одного з освітніх трендів – STEAM. Адже він вдало поєднує теорію та практику, зв'язує набуті знання з реальним життям та створює фундамент для професій майбутнього.

В сучасних умовах існує потреба у більш збалансованому навчальному плані, який об'єднує з природничими і точними науками - творчі дисципліни, такі як мистецтво, дизайн і гуманітарні науки.

Здоров'язбережувальні технології

На сьогоднішній день, коли практично всі діти навчаються та майже весь вільний час проводять в гаджетах, постає питання про їхнє здоров'я – здоров'я, пов'язане із зором, опорно-руховим апаратом, психічним станом.

Мета здоров'язбережувальних технологій – забезпечити благополуччя і здоров'я наших дітей, виховавши у них культуру здоров'я:

- правила здорового способу життя в конкретних умовах проведення заняття;
- формування вміння вчитися, дбаючи про власне здоров'я;
- психологічний комфорт та емоційна активність на заняттях.

Пленерні заняття

Пленерне заняття – це заняття на свіжому повітрі, просто неба.

При цьому не обов'язково виходити далеко за межі навчального закладу. Цілком достатньо подвір'я навчального закладу, прилеглої території, парку тощо.

На таких заняттях діти на власні очі можуть побачити те, що вчать. Вони контролюють процес навчання, бачать зв'язок між навчальним матеріалом і реальним світом, власним досвідом.

Тому такі заняття дають змогу досягти бажаного.

АІ – штучний інтелект

У системі освіти це створення персоналізованого навчального місця.

Це:

- біометричні гаджети, які розпізнають голос;
- сенсори, які обробляють природну мову;
- розумні аудиторії.

Штучний інтелект дозволяє обчислити емоційний, психічний стан людини, дозволяє підказати педагогу якісь проблемні моменти.

Він сприяє персоналізації навчального процесу, створенню індивідуальних освітніх траєкторій, оцінюванню компетентностей вихованців тощо.

Окрім того, штучний інтелект може надавати дітям рекомендації щодо подальшого навчання.

Тайм-менеджмент у педагогічній практиці

Тайм-менеджмент – це наука і мистецтво ефективного керування людиною собою, раціонального використання власного часу та часу інших.

Уміння керувати своїм часом – шлях до професійної і особистісної успішності педагогів, враховуючи їхню зайнятість.

Тайм-менеджмент включає в себе широкий спектр діяльності, в тому числі:

- постановка цілей;
- планування і розподіл часу;
- делегування завдань і керування ресурсами;
- аналіз затрат часу;
- фіксація часу;
- пріоритизація.

Проектне навчання

Проектне навчання багато експертів вважають найефективнішим методом. Ця форма роботи сприяє поповненню бази знань та **формуванню вмінь працювати з інформацією та використовувати її на практиці**. Адже під час

проектної роботи вихованці не просто пасивно слухають, а співпрацюють, активізують критичне і творче мислення, покращують комунікативні навички.

Соціальне та спільне навчання

Спільне навчання – це співпраця між вихованцями (це можуть бути неформальні бесіди, проекти, обмін досвідом та навчальні гуртки).

Соціальне навчання є ефективним і дієвим завдяки безлічі платформ та онлайн-інструментів.

Варто вчити дітей працювати в команді. Це завжди буде потрібно як для навчання, так і для роботи в майбутньому.

Свобода вибору

Педагоги не можуть змушувати здобувачів освіти виконувати завдання, які їм не подобаються, бо це точно не призведе до отримання високих навчальних результатів.

Тому актуальною тенденцією майбутнього є свобода вибору.

Як реалізувати такий підхід?

Тут варто створити гнучкий навчальний план. Наприклад, вихованці можуть отримати можливість самостійно обрати той напрямок, який їх цікавить, а також методи засвоєння нових навчальних матеріалів. Це сприятиме розвитку творчих здібностей та критичного мислення.

Це далеко не всі сучасні тренди. Та використання інноваційних технологій зводиться до однієї мети – **покращення якості освітнього процесу.**

І як результат – це виховання сучасної конкурентно-спроможної, всебічно-розвиненої особистості яка відповідає вимогам суспільства.

Використані джерела:

1. <https://bogovskyatska.com/2021/08/16/10>
2. <https://bogovskyatska.com/2020/09/23/10>
3. <https://vseosvita.ua/library/sucasni-trendi-v-osviti-213801.html>
4. <https://uk.wikipedia.org/wiki>
5. <https://www.google.com/search>
6. <http://tempus.kubg.edu.ua/wp-content/uploads/2015/05/suchasni-trendy-v-osviti-monitoring.pdf>
7. <https://intboard.ua/pres-sluzhba/blog/%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%96-%D1%82%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B8-2021-%D1%80%D0%BE%D0%BA%D1%83/>
8. https://education.24tv.ua/igrove-navchannya-svoboda-viboru-trendi-osviti-ukrayina-novini_n1504196
9. <https://vseosvita.ua/library/statta-edutejment-osvitna-tehnologia-195659.html>